

IT & økonomi – efterår 2007

Målbekri- velse nr.	Overskrift
1	Introduktion til IT og økonomi
2	IT-strategi 1: Modeller og metoder
3	IT-strategi 2: Strategi
4	IT-strategi-3: Implementering af IT-strategi
5	IT-strategi 4: IT-sikkerhed
6	Netværk: IT som støtteværktøj til netværksbaserede samarbejdsformer
7	Excel-1: Grundlæggende modelopbygning
8	Excel-2: Modelkvalitet og modeludvikling
9	Excel-3: Simulering, analyser, databeskrivelse og simple funktioner
10	Excel-4: Funktioner, optimeringsmodeller og økonomiske analyser
11	Excel-5: Statistik i regneark
12	Excel-6: Statistik i regneark
13	Systemudvikling-1: Forretningsudvikling med IT
14	Systemudvikling-2: Virksomhedens informationssystemer
15	Systemudvikling-3: Systemudvikling og systemanskaffelse
16	Systemudvikling-4: e-learning og vidensdeling
17	Systemudvikling-5: e-business, new economy og sikkerhed
18	Systemudvikling-6: Udvikling af LIS-system 1
19	Systemudvikling-7: Udvikling af LIS-system 2

Tema: Introduktion til IT og økonomi

Lektionen omfatter en indføring i faget og en gennemgang af pensum og eksamensform. Herefter følger en indledende introduktion til modellære.

Du skal kunne:

- Redegøre for pensumoversigten i grundtræk
- Kende eksamensformen og grundlaget for denne
- Kunne oprette dig selv i AAU's selvbetjeningsystem
- Kende HD-studiets hjemmeside
- Redegøre for grundlæggende modeller.

Stikord:

- Note om Modeller og Metoder /Brian Nielsen 2007 (ca 10 september)
- Erhvervsøkonomiske modeller med Excel 2000
- <http://www.itstart.aau.dk>
- <http://business.aau.dk/hd>
- <http://www.briann.dk>
- Projektexamen i gruppe med individuelt forsvar
- Modeller
  - Stokastisk/kontinuert
  - Kvalitative/Kvantitative
  - Normative/Deskriptive

Litteratur:

Oversigt over faget på <http://business.aau.dk/hd/> fra 5/9 2007
Note om Modeller og metoder.

Evt. anden relevant litteratur:

Tema: IT-strategi 1: Modeller og metoder

Lektionen omfatter en introduktion til metode- og modellæren.

Du skal kunne:

- Redegøre for hvad videnskabsteoriens formål er.
- Kende til forskellige paradigmer.
- Kategorisere modeller efter deres paradigmegrundlag.

Stikord:

- Videnskabsteori
- Grundlæggende antagelser
- Paradigme
- Forklarende
- Forståelsesbaserede
- Metodisk tilgang
- Operativt paradigme

Litteratur:

Brian Nielsen: IT og Økonomi, kapitel 2 (Metode- og modelteori)

Evt. anden relevant litteratur:

Peter Nielsen, Produktion af viden – en praktisk metodebog, Teknisk forlag
Søren Brier, Informationsvidenskabsteori, Forlaget Samfundsvidenskabsliteratur

Tema: IT-strategi 2: Strategi

Lektionen omfatter introduktion til begrebet strategi i virksomhedsledelse.

Du skal kunne:

- Redegøre for begreberne
  - Mission/Vision
  - Strategi
  - Taktik
  - Politik
  - Operativt niveau
- Kende forskellige strategiske skoler

Stikord:

- Strategi
- Vision
- Mission
- Langtidsplanlægning
- Strategisk planlægning
- Produkt-markeds-strategi
- Komplex strategisk ledelse
- Mål
- Forretningsgrundlag
- Konkurrencegrundlag
- Taktik
- Operative mål
- Kernekompetencer
- BPR

Litteratur:

Brian Nielsen, IT og Økonomi, kapitel 3

Evt. anden relevant litteratur:

Michael E. Porter Competitive Advantage, Free Press

Gerry Johnson og Kevan Scholes, Exploring Corporate Strategy, Prentice Hall

Igor Ansoff og Edward McDonnell, Implanting Strategic Management, Prentice Hall

Tema: Implementering af IT-Strategi

Lektionen.

Du skal kunne:

- Redegøre for anvendelsen af IT i virksomheden
- Redegøre for udnyttelsen af IT i virksomheden
- Redegøre for IT-strategimodellen
- Redegøre for grundlaget i opbygning af en IT-strategi

Stikord:

- Data
- Information
- Alignment
- Impact
- IS-strategi
- IT-strategi
- IM-strategi

Litteratur:

Brian Nielsen, IT og Økonomi, kapitel 5

Note på <http://www.niwotridge.com/PDFs/InfluencesOnITStrategy.pdf>

Evt. anden relevant litteratur:

Tema: IT-strategi 4: IT-sikkerhed

Lektionen indeholder en indføring i hvad IT-sikkerhed er. Gennemgangen kommer blandt andet ind på hvordan data kan gemmes entydigt i databaser.

Du skal kunne:

- Kunne redegøre overordnet for IT-sikkerhed
- Kunne redegøre for fordele og ulemper ved forskellige måder at gemme data
- Kunne redegøre for sikkerhedsmæssige overvejelser i forbindelse med IT-anskaffelser

Stikord:

- I og T og sikkerhed
- Filformater
- Databaser – relationsdatabaser og andre databaser
- Fysisk sikkerhed
- Datasikkerhed
-

Litteratur:

Modeller og metode – kapitel 14

Persondataloven – findes på www.retsinfo.dk

Evt. anden relevant litteratur:

Vejledninger og bekendtgørelser om persondataloven (<http://www.datatilsynet.dk/lovgivning>) bør findes via www.datatilsynet.dk

Anbefaling om borgernes it-rettigheder: <http://www.videnskabsministeriet.dk/fsk/div/itsoejlen/it-rettigheder.doc> bør findes via www.videnskabsministeriet.dk

Datasikkerhed i Danmark 2002:

<http://www.videnskabsministeriet.dk/fsk/div/itsoejlen/Rapport2002-endelig.doc> bør findes via www.videnskabsministeriet.dk

Fx www.computer-smerter, www.arbejdstilsynet.dk eller www.bstdanmark.dk om indretning af arbejdsplads.

Tema: *Netværk: IT som støtteværktøj til netværksbaserede samarbejdsformer*

I lektionen gennemgås netværk ud fra tre dimensioner; fysisk -, funktionel – og logisk synsvinkel. Emnet skal ses i en helhed med strategien og målsætning fra Erhvervsøkonomien.

Du skal kunne:

- Tegne en skematisk oversigt over et mindre netværk
- Redegøre for fordelene ved netværk
- Beskrive opbygningen af et mindre netværk
- Kende til sikkerhedsproblematikken i netværk

Stikord:

- Lan
- Wan
- Netværksstyresystemer
- Protokol
- Server
- Client
- Internet
- Intranet
- Sikkerhed

Litteratur:

E-Forretning:

- Kapitel 5 – Den personlige arbejdsplads (orienteringsstof)
- **Kapitel 6 – Netværk**
- Kapitel 7 – Inter- og Intranet (orienteringsstof)
- Kapitel 16 – Sikkerhed (orienteringsstof)

Evt. anden relevant litteratur:

Fx www.tdc.dk eller www.stofanet.dk eller www.cybercity.dk eller lignende

Tema: Excel-1: Grundlæggende modelopbygning

Lektionen omfatter de grundlæggende begreber i regnearksarbejdet og opstilling af simple modeller i et regneark.

Du skal kunne:

- Redegøre for regnearkets opbygning
- Opstille et simpelt budget
- Anvende simple regnefunktioner (sum, addition, subtraktion, multiplikation, division)
- Præsentere relevante informationer
- Formatering og betinget formatering
- Opstille et overskueligt og præsentabelt regneark
- Udskrift
- Redegøre for grundlæggende brugervenlighed

Stikord:

- Brugerfladen
- Indtastning
- Formler og funktioner
- Layout
- Betinget formatering
- Diagrammer
- Præsentation
- Kopiering og flytning
- Referencer og navngivning
- Absolutte og relative referencer
- Overskuelighed
- Brugervenlighed
- Sikkerhed

Litteratur:

Jørgen Meyer, Erhvervsøkonomiske modeller med Excel 2000, kapitlerne 1 og 2

Evt. anden relevant litteratur:

Jens Oksen Jensen & Ole Christensen: Økonomistyring og budgettering (specielt kapitlerne 2 og 4 samt opgave 8.1)

Tema: Excel-2: Modelkvalitet og modeludvikling

Lektionen omfatter grundlæggende modelopbygning og sikring af regnearket.

Du skal kunne:

- Opbygge et regneark overskueligt
- Sikre regnearket mod fejlbetjening
- Udforme en simpel knapstyring
- Dokumentere løsningen

Stikord:

- Modelkvalitet
- Struktur afspejler problemløsning
- Sikkerhed
- Brugervenlighed
- Låsning i flere niveauer
- Formler
- Fejlfrihed – eller minimering af fejl
- Dokumentation
- Automatisering af opgaver med makroer

Litteratur:

Jørgen Meyer, Erhvervsøkonomiske modeller med Excel 2000, kapitel 3

Evt. anden relevant litteratur:

Jens Oksen Jensen & Ole Christensen: Økonomistyring og budgettering (specielt kapitel 4 samt opgave 8.6)

Tema: Excel-3: Simulering, analyser, databeskrivelse og simple funktioner

Lektionen omfatter regnearkets værktøjer, der vil kunne anvendes ved opstilling af modeller og oversigter m.v.

Du skal kunne:

- Anvende regneark til løsning af simple økonomiske opgaver
- Anvende tabeller til analyse af datamateriale
- Opstille relevante grafer over datasæt
- Vise data på web
- Importere data

Stikord:

- Tabeller
- Grafer/diagrammer
  - Sammensatte diagrammer
  - Layout af diagrammer
  - Interaktive diagrammer
- Formatering af celler
- Udgivelse af regneark og objekter til web
- Import af data
  - Statisk import
  - Dynamisk import
- Eksempler på opbygning af erhvervsøkonomiske modeller fra Erhvervsøkonomi.

Litteratur:

Jørgen Meyer, Erhvervsøkonomiske modeller med Excel 2000, kapitlerne 4 og 5

Evt. anden relevant litteratur:

Tema: Excel-4: Funktioner, optimeringsmodeller og økonomiske analyser

Lektionen giver et indblik i hvilke videre muligheder, der ligger i anvendelse af regnearket. Som civiløkonomer vil stort set alle få behov for regnearket i hverdagens arbejde.

Du skal kunne:

- Opstille en optimeringsmodel
- Finde en optimal løsning tabellarisk, matematisk og grafisk med regneark
- Opstille simple budgetter/beskrivelser
- Anvende simple funktioner

Stikord:

- Optimeringsmodeller
- Grafopstillinger
- Nyttige funktioner
  - Scenariestyring
  - Filterfunktioner
  - Sorteringsfunktioner
  - Problemsolver
  - Målsøgning
  - Subtotaler
  - Pivottabeller
    - Sikkerhed i pivottabeller
  - Pivotdiagrammer
  - Funktioner i Excel – herunder sammensatte funktioner
  - Brugedefinerede funktioner

Litteratur:

Jørgen Meyer, Erhvervsøkonomiske modeller med Excel 2000, kapitlerne 6 og 7

Evt. anden relevant litteratur:

Hjælp om pivottabeller og –diagrammer.
Hjælp om filterfunktioner.

Tema: Systemudvikling 1: Forretningsudvikling med IT

Lektionen giver et indledende overblik over hvilke forretningsområder, der understøttes af moderne ERP-løsninger

Du skal kunne:

- Redegøre for hvad et ERP-system er
- Kende til EDI
- Kunne se sammenhæng mellem ERP, CRM og SCM gennem værdikædeanalyse
- Kunne redegøre for fordele og ulemper ved forskellig opbygning af ERP-løsninger ved e-handel

Stikord:

- ERP
- E-handel
- CRM
- SCM
- Værdikædeanalyse
- EDI
- Implementering af ERP
- ERP som støtte for e-handel

Litteratur:

Brian Nielsen: IT og Økonomi,
- kapitel 9 (ERP)
- kapitel 6 (e-business)

Evt. anden relevant litteratur:

Fra www.dafoloforlag.dk/e-forretning:

Kapitler til download:

- E-handel
- Customer Relationship Management
- Supply Chain Management

Tema: Systemudvikling-2: Virksomhedens informationssystem

Denne lektion indeholder en introduktion til informationssøgning i interne og eksterne data. For at søge informationer må man først sikre sig et validt datagrundlag og derfor kommer vi også ind på emner som elektronisk dokumenthåndtering, databaser og søgning på internettet.

Du skal kunne:

- Redegøre for DataWarehouse
- Beskrive elektronisk dokumenthåndtering
- Søge oplysninger på internettet

Stikord:

- Elektronisk dokumenthåndtering
- Eksterne databaser
- Databaser
- Data Warehouse
- Systembeskrivelse

Litteratur:

Brian Nielsen: IT og Økonomi,

- kapitel 10 (Data Warehouse)
- kapitel 11 (ESDH)

Evt. anden relevant litteratur:

Fra www.dafoloforlag.dk/e-forretning:

- Knowledge management

www.statistikbanken.dk

europa.eu.int/comm/eurostat

www.kompass.com

www.kob.dk

www.krak.dk

ADAMS Databank – adgang fra biblioteket

ACCOUNT DATA- regnskaber for børsnoterede selskaber – adgang fra IT-rum

Tema: Systemudvikling-3: Systemudvikling og systemanskaffelse

Denne lektion indeholder en introduktion til organisering og anskaffelse af IT.

Du skal kunne:

- Redegøre for organisering af IT-projekter
- Redegøre for begreberne foranalyse, analyse og systembeskrivelse
- Kende til IT-sikkerhedsaspekter.

Stikord:

- Strategi for IT
- Udvikling og anskaffelse
- Projektarbejde
- Successfulde projekter
- Drift og support
- Systembeskrivelse
- Foranalyse
- Analyse
- Kravspecifikation
- Valg af løsning
- Implementering
- Sikkerhed

Litteratur:

Objektorienteret Analyse og Design, kapitel 1 og 2, Mathiassen; Munk-Madsen; Nielsen og Stage – udleveres i kopi.

Professionel IT-forundersøgelse, kapitel 1, Bødker, Kensing & Simonsen – udleveres i kopi

Evt. anden relevant litteratur:

Objektorienteret Analyse og Design, Mathiassen; Munk-Madsen; Nielsen og Stage.

Professionel IT-forundersøgelse, Bødker, Kensing & Simonsen

Praktisk IT-Projektledelse, Biering-Sørensen

Brugervenlige EDB-systemer, Rolf Molich

Tema: Systemudvikling-4: e-læring og videndeling

Lektionen giver en indføring i e-læring og anvendelse af IT i videndelingen i virksomheden.

Du skal kunne:

- Redegøre for begrebet e-læring
- Redegøre for blended learning
- Redegøre for videnregnskabet
- Redegøre for anvendelsen af videnregnskaber

Stikord:

- Viden/Rettigheder som bærende værdi
- Virtuelle virksomheder
- Forbrugertillid
- E-læring
- Effekter
- Videnregnskaber
- De fire elementer
  - Videnfortælling
  - Ledelsesudfordringer
  - Indsatser
  - Indikatorer

Litteratur:

Brian Nielsen: IT og Økonomi,
- kapitel 7 (e-læring)

Fra www.dafoloforlag.dk/e-forretning:

Kapitler til download:

- E-handel
- Knowledge Management

[Effekter af e-læring](#), En rapport Rambøll har lavet for Videnskabsministeriet
[Videnregnskaber – den nye guideline](#)

Evt. anden relevant litteratur:

Tema: Systemudvikling-5: e-business, new economy og sikkerhed

Du skal kunne redegøre for:

- E-business
- E-handel
- Værdier i videnssamfundet
- Værdiskabelse i videnssamfundet

Stikord:

- E-handel
- B2B
- B2C
- B2G
- Skatter og afgifter

Litteratur:

Peter Lynggaard, Driftsøkonomi, kapitel 18

e-handelsanalysen på www.e-maerket.dk

www.e-maerket.dk om sikkerhed ved e-handel

<http://www.forbrugereuropa.dk/dansk/fakta/ehandel/howard/> om sikkerhed ved e-handel

www.pbs.dk om sikkerhed ved e-handel

Evt. anden relevant litteratur:

www.ibiz-center.dk (elektronisk fakturering for små virksomheder)

Henrik Sornn-Friese: Hvad er en virksomhed – Erhvervsøkonomisk teori og analyse

Tema: Systemudvikling-6: Udvikling af LIS-system 1

Du skal kunne redegøre for:

- Dataindsamling til et LIS-system (Ledelses Informations System)

Stikord:

-

Litteratur:

Evt. anden relevant litteratur:

Tema: Systemudvikling-7: Udvikling af LIS-system 2

Du skal kunne redegøre for:

- Datavisning i et LIS-system

Stikord:

-

Litteratur:

Evt. anden relevant litteratur: